

Jak přepravovat scuba lahve - předpisy, které se musí dodržovat

Od 11. září 2001 existují přísnější pravidla pro leteckou dopravu. Přesto dochází i nadále k teroristickým útokům, ke kterým zřejmě patří i zřícení ruského civilního letadla 31. října letošního roku nad severní částí Sinajského poloostrova. Bomba se dostala do letadla pravděpodobně před jeho startem v Šarm-el-Šajchu. Pašování a bezpečnost byly odjakživa problémem prakticky na všech letištích. A pachatelé trestných činů umí být vynalézaví. Jelikož je egyptský Šarm-el-Šajch velice populární potápěčskou destinací, vyskytly se i spekulace o tom, že pro ukrytí a propašování trhavin do letadla mohli teroristé použít i výbavu pro přístrojové potápění (např. lahve pro dýchací plyn).

I když si potápěči mohou výbavu pro SCUBA potápění na mnoha místech pronajmout, řada jedinců si na dovolenou raději přiveze vlastní lahve i celou výstroj. Místem pro potápění může být jezero nebo pobřeží, kam lze přijet autem, nebo destinace u oceánu, kam se cestuje letadlem. V následujícím článku se budeme zabývat možnostmi, jak přepravovat lahve pro přístrojové potápění autem i letadlem, a také zvláštními pravidly a předpisy, které se na tuto přepravu vztahují.

VZDUCHEM...

Národní a mezinárodní pravidla a předpisy pro komerční leteckou dopravu

Chcete-li legálně přepravit svou lahev pro přístrojové potápění letadlem, musíte respektovat pravidla a předpisy vztahující se na přepravu takových zavazadel. Mezinárodní asociace leteckých dopravců (**International Air Transport Association - IATA**) kodifikovala svá pravidla v Referenční příručce IATA. Existují i národní pravidla. Např. v USA požaduje Úřad pro bezpečnou přepravu (**Transportation Security Administration - TSA**), aby se lahve pro přístrojové potápění přepravovaly prázdné a bez ventilu, aby bylo možno zkontrolovat vnitřek. TSA se těmito požadavky řídí podle IATA. Proto doporučujeme, abyste si vždy zkontrolovali právě platné podmínky na webové stránce IATA.

Naplněné tlakové scuba lahve nebo jiné tlakové válcovité nádoby na plyn obsahující stlačený vzduch nebo jiné nehořlavé a nejedovaté plyny se považují za nebezpečné materiály, jestliže v nich tlak dosáhne 2 bar při teplotě 20°C. Proto není možné cestovat s naplněnou tlakovou SCUBA lahví letadlem. V Referenční příručce IATA je taková lahev uvedena v příslušné tabulce jako nebezpečné zboží. **Jedinou možností je přepravovat ji otevřenou s odejmutým ventilem.**

Výjimky

Lahve se **zdravotním kyslíkem** jsou z těchto předpisů vyňaty, ale letecká společnost musí být předem informována a musí přepravu lahve naplněné zdravotním kyslíkem schválit. – Soukromá letadla pravidlům TSA nebo IATA nepodléhají.

Prázdné lahve pro přístrojové potápění nebo lahve natlakované na méně než 2 bar se za nebezpečné materiály nepovažují. Pracovníci leteckých společností a letištní kontroly však mají právo požadovat úplné otevření ventilů, aby bylo možno zkontrolovat obsah lahve.

Jak projít s lahví přes letištní bezpečnostní kontrolu

Začněte otevřením ventilu a vypuštěním vzduchu z lahve. Poté pomocí klíče odšroubujte ventil nebo regulátor (i u malých lahví se záložním vzduchem). Celý regulátor i s příslušnými díly (kovovou podložkou, o-kroužkem atd.) vložte do zipem uzavíratelného sáčku, abyste mohli později vše našroubovat zpátky a nic vám nechybělo. Vezměte si s sebou několik nových o-kroužků k použití při opětovném sestavování celé lahve. I když jsou lahve pro přístrojové potápění poměrně pevné, i ty se mohou poškodit. Proto je zabalte do kartonového nebo bublinkového obalu, a sice směrem od dna až po horní část, kde se začíná lahev zužovat k otvoru pro ventil. Poté obal upevněte balicí páskou.

Pamatujte

- Při balení nechte otvor pro ventil lahve otevřený, aby pracovníci letištní kontroly mohli zkontrolovat vnitřek
- Hliníkové lahve vyžadují zvláštní ochranu. Hliník je měkčí než ocel, proto jsou hliníkové lahve „zranitelnější“ při styku s ostrými hranami, následkem různých úderů nebo poškrábáním. Takové zásahy mohou narušit celistvost hliníkové lahve.
- Lahve musí mít platný certifikát (nebo známku na hrdle lahve) od příslušného technického inspektorátu vaší země
- Vezměte si s sebou nové o-kroužky pro nové sestavení celé jednotky.

Co musíte vědět

Jestliže odstraníte ventil pro přepravu letadlem, některé potápěčské obchody nenaplní lahev bez provedení vizuální kontroly. Než je povoleno naplnit lahev v zemi, do které cestujete, může se od vás požadovat, aby byla lahev otestovaná na hydrostatiku podle předpisů dotyčné země, proto budete potřebovat známku nebo certifikát země, kde se má lahev používat.

Národní předpisy

Ještě ve vlastní zemi a u letecké společnosti, s kterou poletíte, si zjistěte, jaké předpisy musíte splňovat. Některé letecké společnosti zakazují přepravu SCUBA lahví všeobecně a bez výjimky. Informujte se, zdali není pronájem lahve v potápěčské destinaci jednodušším řešením.

PO SILNICI...

Přeprava SCUBA lahví autem

Potápěči mohou jet k místu potápění i autem a vézt si s sebou SCUBA lahve se stlačeným vzduchem nebo nitroxem, záchrannou kyslíkovou bombičku i argon pro svůj suchý oblek. Soukromé osoby přepravující SCUBA lahve naplněné vzduchem, nitroxem nebo argonem pro vlastní potřebu (např. potápění nebo plnění) nemusí mít žádné zvláštní přepravní doklady nebo nálepky v autě ani na lahvích. Prostě se lahev bezpečně uloží v autě do kufru nebo na podlahu. Důležité je, aby byla lahev umístěná mezi ostatní zavazadla v kufru nebo za sedadly tak, aby se minimalizovala možnost jejich převalování se během jízdy.

Evropské předpisy

Accord européen relatif au transport international des marchandises Dangereuses par Route (ADR)

Evropské a sousední státy přistoupily k dohodě ADR a včlenily ji do svých národních legislativ. Podle ní je **naplněná lahev SCUBA nebezpečným materiálem**, který patří do **třídy 2.2 jako nebezpečné zboží** - nehořlavý plyn.

Potápěčské podnikání

Předpisy platné pro **podnikání s potápěním** se od liší předpisů platných pro soukromé osoby. Existuje zde však výjimka týkající se limitu, a sice 1000 litrů celkového objemu lahve vzduchu, nitroxu, kyslíku a argonu. Takový přepravovaný objem nemusí být označen jako přeprava nebezpečného nákladu a nebezpečných materiálů, nicméně je k tomu nutný přepravní doklad. Podle dohody ADR **potápěč**, který přepravuje SCUBA lahev pro vlastní použití ve svém automobilu, není přepravcem nebezpečného zboží/nákladu, ale soukromou osobou, proto se na něj tyto předpisy nevztahují. Povinností je lahve řádně zabalit, bezpečně je uložit a zajistit, aby se samovolně neuvolnil jejich obsah. Na lahve se nemusí umísťovat žádná samolepka ani značka oznamující nebezpečné zboží. Kdybyste se však obávali nějakých problémů s bezpečnostními orgány v silničním provozu, umístěte na lahev nálepku upozorňující na nebezpečí. Plyny jako **nitrox, záchranný kyslík, vzduch s 23,5 procenty objemu kyslíku a argon** (k plnění suchých obleků) pro osobní použití soukromých osob se berou pro přepravu po silnici jako stlačený vzduch. Kyslík nad 23,5% se bere jako oxidační plyn.

!! V Rakousku se provádí velmi přísné kontroly a přestupky se trestají vysokými pokutami.

Platný hydrostatický test

Při přepravě plyných směsí je důležité lahve v autě nebo v jeho zavazadlovém prostoru upevnit a zajistit dostatečné větrání. Rovněž je nutné mít s sebou hasicí přístroj a v žádném případě nekouřit. Všechny SCUBA lahve musí být otestovány na tlak a na hrdle lahve opatřeny tomu odpovídající značkou (logem inspektorátu s datem) nebo k nim musí být vystaven platný certifikát vydaný technickou zkušebnou.

Proč je to vše nutné? - Kvůli tlaku...

Nebezpečí SCUBA lahve nebo jiné tlakové nádoby spočívá v tom, že v případě prasknutí lahve nebo uvolnění ventilu se lahev promění v torpédo, které by mohlo prorazit stěnu letadla nebo dveře auta, aniž by se letící části příliš zpomalily...

Proto musí být ve všech těchto místech (ale i na potápěčských člunech a v potápěčských střediscích) tlakové lahve buď připevněny řetězem ke stěně, nebo umístěny ve stojanech podle příslušných předpisů.

Odkazy na web

<http://www.tsa.gov/>

<http://www.iata.org/Pages/default.aspx>

<http://www.icao.int/safety/dangerousgoods/working%20group%20of%20the%20whole/wp.50.appb.pdf>